

07/12/2015 21:00 | Foto Jovo Mamula

Slavoljub Dabić, direktor Vojnoobaveštajne agencije (VOA), u prvom intervjuu za medije govori za Danas

Povratnici sa ratišta u regionu su značajna pretnja

Nisu isključene pojedinačne terorističke akcije * Nekoliko stotina boraca iz regiona je i dalje prisutno u Siriji i Iraku * Ako su građani bezbedni, nema potrebe detalje iznositi u javnost * Međunarodna saradnja obaveštajnih službi ključ uspeha u suprotstavljanju nevojnim pretnjama

Autor: Bojan Cvejić

Balkan je multinacionalna sredina sa snažnom konfliktnom prošlošću i brojnim raznim uticajima. Ratni sukobi u Siriji, stradanje civila i prisilne regrutacije dovele su do znatnog povećanja broja migranata sa Bliskog istoka, ali i iz Afrike, koji su u proteklih šest meseci vršili ogroman pritisak na "južne" granice EU. Otvoren je prostor za brojne ilegalne aktivnosti, uključujući i mogućnost ubacivanja potencijalnih terorista na područje Evrope. Takođe, broj nosilaca pretnji u regionu raste, usled povratka radikalnih islamista u matične države sa bojišta u Iraku i Siriji, ističe za Danas brigadni general Slavoljub Dabić, direktor Vojnoobaveštajne agencije (VOA), odgovarajući na pitanje o bezbednosnim pretnjama u regionu nakon terorističkih napada u Parizu.

U prvom razgovoru za medije od kada je postavljen na funkciju Dabić napominje da Srbija neguje prijateljske odnose sa mnogim bliskoistočnim i afričkim državama, da vodi izbalansiranu spoljnu politiku u bliskom i širem okruženju i da ne očekujemo ugrožavanje naše bezbednosti.

- Ipak, ekstremne ideje imaju značajan broj pristalica u regionu i propaganda, posebno putem društvenih mreža, inspiriše neprilagođene, problematične, asocijalne i indoktrinirane pojedince, koji se mogu dokopati oružja i izvesti samostalne terorističke akcije. Stoga ne možemo isključiti pojedinačne akcije inspirisane velikim terorističkim napadima sa civilnim žrtvama, poput obaranja ruskog putničkog aviona i tragedije u Parizu - navodi Dabić.

Koliku opasnost predstavljaju osobe koje su iz našeg regiona išle na ratište u Siriju po njihovom povratku u Evropu? Imate li možda podatke koliko je ljudi iz ovog regiona učestvovalo ili i dalje učestvuje u ratu u Siriji?

- Srazmerno broju stanovnika, Zapadni Balkan predstavlja jedan od regiona sa većim učešćem dobrovoljaca u sukobima u Siriji. Nekoliko stotina boraca iz regiona je i dalje prisutno u Siriji i Iraku u redovima takozvane Islamske države ili Džabat al Nusre (Al Kaide). Deo povratnika predstavlja samo potencijalnu pretnju, pošto njihova očekivanja od učešća u ratu u Siriji nisu ispunjena. Povratnici koji su proveli duže vreme na ratištu i oni koji se planski vraćaju u region jesu značajna pretnja. Zahvaljujući stečenim iskustvima i uspostavljenim vezama tokom boravka u Siriji i Iraku oni mogu biti logistički oslonac potencijalnim teroristima koji region koriste kao tranzitnu rutu.

Kakvu saradnju VOA ima sa drugim obaveštajno-bezbednosnim službama što se tiče borbe protiv međunarodnog ekstremizma i terorizma? Da li je ta saradnja intenzivirana nakon napada u Parizu?

- Sistem odbrane Srbije karakteriše obimna međunarodna saradnja čiji je jedan segment saradnja VOA sa stranim vojnoobaveštajnim i bezbednosnim službama. Najnoviji događaji u svetu samo potvrđuju koliko je značajno da svaka savremena država ima snažne nacionalne obaveštajne i bezbednosne službe, dobro tehnički opremljene i sa kvalitetnim kadrovima. Međutim, i pored svih savremenih dostignuća u obaveštajnim poslovima, saradnja postaje sve bitnija u suočavanju sa novim neizvesnostima i sve opasnijim pretnjama. Kada se radi o globalnim bezbednosnim rizicima, naš domet je ograničen, ali nastojimo da budemo korektan partner obaveštajnih službi moćnijih država od Srbije i upozorimo ih na terorističke pretnje, ukoliko do takvih saznanja dođemo. Naravno da isto i od njih očekujemo. Saradnja sa stranim obaveštajnim službama odvija se u skladu sa zakonom i od obostranog interesa. Saradnja VOA sa VBA i BIA je svakodnevna i na vrlo visokom nivou, a u cilju zajedničkog očuvanja bezbednosti Srbije.

U čemu se ta saradnja ogleda?

- Saradnja ima više aspekata, a neki od osnovnih su razmena relevantnih obaveštajnih informacija i iskustava. Karakteristike međunarodnog terorizma, pre svih prilagodljivost različitim situacijama i otežan prodor u terorističke grupe, ukazuju da je "deljenje" kapaciteta i ujedinjavanje napora neophodno. Ako imate u vidu činjenicu da je oslabila bezbednost evropskog kontinenta, da su naročito ispoljene nevojne bezbednosne pretnje - povećan rizik od terorističkih napada na teritorijama članica Evropske unije, pojačan priliv izbeglica i ilegalnih migranata, treba očekivati dalje jačanje obaveštajne saradnje u ovoj oblasti i novih ideja oko njenog normativnog uređenja i institucionalizacije.

Možete li nam reći koji su konkretni rezultati dosadašnje saradnje sa drugim zemljama po tom pitanju ili to ne smete da otkrivete?

- Priroda saradnje je poverljiva, a na međusobnu zaštitu podataka nas obavezuju i potpisani sporazumi, koji su preduslov svake saradnje. Ako su građani bezbedni, ako smo neke pojave

sprečili ili pojedince zaustavili u lošim namerama, onda su rezultati dobri i nema potrebe detalje iznositi u javnost.

Srbija se pridržava međunarodnih konvencija

Koliko će poslednji događaji uticati na kontrolu izbegličke krize, odnosno ljudi koji dolaze u Evropu bežeći sa Bliskog istoka od ratova?

- Srbija se tokom aktuelne izbegličke krize pridržava svih međunarodnih konvencija i nastoji da obezbedi što humanije uslove. Srbija u postupanju sa izbeglicama poštuje sve međunarodne standarde, ali i vodi računa o sopstvenoj bezbednosti. VOA će kao deo nacionalnog obaveštajno-bezbednosnog sistema nastaviti detaljno praćenje situacije u našem neposrednom okruženju, prikupljanje i analiziranje podataka o svim spoljnim bezbednosnim pretnjama po Srbiju, u koje svakako svrstavamo i terorizam.